

Perusturvalautakunta

12.11.2021

Aika 12.11.2021 klo 10:00 - 11:21

Paikka Kunnanhallituksen huone

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
56	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
57	Pöytäkirjantarkastajien valinta	4
58	Talousarvion toteutuminen 30.9.2021 tilanteen mukaan	5
59	Talousarvio vuodelle 2022	6
60	Ilmoitus yksityisistä sosiaalipalveluista Gubbe Sydänystävä Oy	8
61	Ilmoitusasiat	9

Aika 12.11.2021 klo 10:00 - 11:21

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Pursiainen Hannele Kettunen Jorma Koskelo Kirsi Kärkkäinen Maija Rinne Anneli Savolainen Kari	puheenjohtaja jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen	
Muu läsnäolo	Kukkonen Eero Stenström Marja-Leena Ruotsalainen Henri Räsänen Teuvo	kh:n puheenjohtaja kh:n edustaja kunnanjohtaja esittelijä, pöytäkirjanpitäjä	
Poissa	Korhonen Jorma	varapuheenjohtaja	

Käsitellyt asiat 56 - 61

Laillisuus ja päätösvaltaisuus Kokous todettiin laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Allekirjoitukset

Hannele Pursiainen Puheenjohtaja	Teuvo Räsänen Pöytäkirjanpitäjä
-------------------------------------	------------------------------------

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu 16.11.2021

Jorma Kettunen Pöytäkirjantarkastaja	Anneli Rinne Pöytäkirjantarkastaja
---	---------------------------------------

Pöytäkirja on pidetty yleisesti nähtävillä

Pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi yleisessä tietoverkossa 16.11.2021.

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Petu 12.11.2021 § 56

Kuntalain 103 §:n mukaan toimielin on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Rautavaaran kunnan hallintosäännön 24 luvun 71 § 1 mom mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsu lähetetään jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus viisi päivää ennen kokousta.

Kokouskutsu ja esityslista on lähetetty sähköisesti 5.11.2021.

Perusturvajohtajan päätösehdotus:

Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:

Hyväksyttiin päätösehdotus yksimielisesti.

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Petu 12.11.2021 § 57

Pöytäkirjan tarkastuksen suorittavat perusturvalautakunnan jäsenet aakkosjärjestyksessä, kaksi jäsentä kerrallaan. Lisäksi valitaan kaksi jäsentä varalle.

Perusturvajohtajan päätösehdotus:

Perusturvalautakunta päättää valita pöytäkirjantarkastajiksi Jorma Kettusen ja Anneli Rinteen, sekä varalle Kari Savolaisen ja Kirsi Koskelon.

Päätös:

Hyväksyttiin päätösehdotus yksimielisesti.

Talousarvion toteutuminen 30.9.2021 tilanteen mukaan

Petu 12.11.2021 § 58

Talousarvion täytäntöönpano-ohjeen mukaan hallintopalvelut valmistelee kunnanhallitukselle talousarvion toteutumaraportin vuosineljänneksittäin 31.3., 30.6. ja 30.9. tilanteen mukaan. Tulosalueet yhdessä hallintopalvelujen kanssa antavat omalle lautakunnalle vastaavat tulosalue- ja tulosyksikkötasoiset toteutumaraportit.

Tasaisen kertymän mukaan kahdeksan kuukauden toteutuma olisi 75 %. Syyskuun lopun tilanne on 70,9 % toteuma talousarviosta. Syyskuun laskutuksesta kirjautui lokakuun puolelle noin 30.400,00 €, mikä tästä toteutumasta siten puuttuu. Syyskuun lopun tilanteesta puuttuu myös Päijät-Hämeen kuntayhtymän lasku rautavaaralaisen vanhuksen tehostetun palveluasumisen kustannuksista Lahden kaupungissa 12.786,00 €

Perusturvalautakunnan menot ovat n. 327,000,00 € suuremmat kuin vastaavaan aikaan vuonna 2020 ja tulot n. 112.000,00 € pienemmät. Tulokertymää heikentää 1.7.2021 voimaan tullut uusi asiakasmaksulaki. Menojen osalta on hoitajamitoituksen lakisäätelien korotusten ohella merkittävät lisärasitteet Vaalijalan laitoshoidon (= 10 luokan järjestelyt) ja lastensuojelun kiireellisen sijoituksen (= huostaanottohakemus jätetty hallinto-oikeudelle). Molempien viimeksi mainittujen vaikutus vuositasolla on 150.000,00 €.

Liitteenä on perusturvalautakunnan toteumaraportit 1-9/2021.

Valmistelija perusturvajohtaja Teuvo Räsänen, puh 040 8608 206

Perusturvajohtajan päätösehdotus:

Perusturvalautakunta

1. toteaa esteelliset/jäävit (HallintoL § 28)
2. merkitsee tietoonsa saatetuksi perusturvalautakunnan toteutumaraportin ajalta 1-9/2021.

Päätös:

Hyväksyttiin päätösehdotus yksimielisesti.

Talousarvio vuodelle 2022

Petu 12.11.2021 § 59

Kunnanhallituksen 20.9.2021 § 177 hyväksymän talousarvion laatimisohjeen mukaisesti lautakuntien ja tytäryhtiöiden talousarvioehdotusten tulee olla hyväksyttynä viimeistään 12.11. mennessä. Talousarvion laatimisohjeessa on myös hyväksytyt tulosalueiden talousarvioraamit.

	TARaamit2022	TS2023	TS2024	TA2021	TP2020
	netto	netto	netto	netto	netto
Hallintopalvelut	- 800 000 €	- 780 000 €	- 770 000 €	- 798 435 €	- 749 620 €
Elinkeinopalvelut	- 150 000 €	- 150 000 €	- 150 000 €	- 148 037 €	- 162 012 €
Tekninen toimi	- 1 650 000 €	- 1 330 000 €	- 1 330 000 €	- 1 730 828 €	- 1 614 753 €
Sosiaalitoimi	- 3 650 000 €	- €	- €	- 3 525 382 €	- 3 038 417 €
Perusterveydenhuolto	- 2 161 000 €	- €	- €	- 2 123 346 €	- 1 949 828 €
Erikoissairaanhoido	- 3 242 000 €	- €	- €	- 3 178 137 €	- 2 785 152 €
Sivistystoimi	- 1 950 000 €	- 2 000 000 €	- 2 000 000 €	- 2 092 744 €	- 1 989 648 €
Toimintakate	- 13 603 000 €	- 4 260 000 €	- 4 250 000 €	- 13 596 909 €	- 12 289 430 €
Verotulot	5 859 000 €	3 613 000 €	3 618 000 €	6 328 000 €	5 801 569 €
Valtionosuudet	8 332 487 €	635 000 €	652 000 €	8 597 642 €	8 818 887 €
Rahoitustuotot/kulut	245 000 €	245 000 €	245 000 €	245 000 €	233 570 €
Vuosikate	833 487 €	233 000 €	265 000 €	1 573 733 €	2 564 596 €
Poistot ja sat. erät	-800 000 €	-800 000 €	-800 000 €	-924 799 €	-924 153 €
Tilikauden tulos	33 487 €	-567 000 €	-535 000 €	648 934 €	1 640 443 €
TS2022-2024 Yhteensä			-1 068 513 €		

Perusturvalautakunnan talousarvioehdotus vuodelle 2022 sekä taloussuunnitelma vuosille 2023 ja 2024 on seuraava:

Perusturvaltk.	TA22 RAAMI	TA22 EHD.	TS23	TS24
Sosiaalitoimi	3.650.000,00	4.024.419,00	144.591,00	144.591,00
Perusterveydenhuolto	2.161.000,00	2.114.814,00	190.276,00	190.276,00
Erikoissairaanhoido	3.242.000,00	3.230.200,00	29.747,00	29.747,00
YHT.	9.053.000,00	9.369.433,00	364.614,00	364.614,00
Alijäämä		-316.433,00		

Taloussuunnitelmavuosien 2023 ja 2024 peruskuntaan jäävät menot ovat: eläkemenoperusteiset maksut 225.614,00 €, Kelan työmarkkinatuen kuntaosuus 60.000,00 € ja ympäristöterveydenhuolto 79.000,00 €.

Käyttötalous olisi toteutumassa raamin mukaisesti erikoissairaanhoidossa ja perusterveydenhuollossa. Perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon menot ovat syötetty kuntayhtymien ilmoitusten mukaan. Huomattava raamin ylitys on sosiaalitoimen tulosalueella, jossa raamin ylitykseen vaikuttaa tulojen merkittävä alentuminen ensisijaisesti uuden 1.7.2021 voimaan astuneen asiakasmaksulain johdosta. Kustannusten lisäksi ovat synnyttäneet Vaalijalan keskuslaitoksen 10 luokan opetusjärjestelyt, lastensuojelun kiireellisen sijoituksen ja sijaishuollon kustannukset sekä sosiaalihuollon ja -palveluiden lisäresurssijärjestelyt ja lakisäteisen

hoitajamitoituksen nousu 0.6 vuodelle 2022. Lastensuojelun, kehitysvammaisten erityishuollon ja vammaispalvelulain ohella toiseen kuntaan muuttaneen vanhuksen palveluasumisen tai perhehoidon kustannuksista vastaa aiempi kotikunta. Näitä tapauksia on Rautavaaralla alkanut vuonna 2021 ja näistä aiheutuvat kustannukset ovat talousarviossa 2022 uusia kulueriä. Talouden tasapainottamisohjelman mukaisesti talousarviossa ei ole varauduttu ikäihmisten yksityisiin hoivakotisijoituksiin, vaan yritetään hoivahenkilöstön rekrytoinnin avulla asiakkaat sijoittaa kunnan omaan palvelukeskukseen.

Perusturvan vuoden 2022 talousarviossa ei alijäämän johdosta ole mahdollisuuksia, eikä muutoinkaan perusteltua, tehdä investointeja tai kustannuksia lisääviä toimintakäytäntö muutoksia ennen järjestämis- ja kustannusvastuun siirtymistä hyvinvointialueelle 1.1.2023. Samoin talousarvio ei sisällä perusturvalautakunnan 25.10.2021 § 55 ehdottamaa hoitajien tehtäväkohtaisen palkan muutosta, jonka kustannusvaikutus sivukuluineen olisi ollut vuositasolla noin 218.400,00 €. Samoin sosiaalitoimen käyttötalouden alijäämän ja kunnan talouden sopeuttamisohjelman johdosta avoinna oleva sosiaalitoimen fysioterapeutin toimi jätetään täyttämättä.

Kunnan omassa määräysvallassa oleviin sosiaalipalvelumaksuihin ei enää viimeiselle toimintavuodelle tehdä muutoksia.

Liitteenä on perusturvan palvelualueen toiminnan kuvaus ja tavoitteet vuodelle 2022 sekä talousarvioehdotus 2022.

Valmistelija perusturvajohtaja Teuvo Räsänen, puh 040 8608 206

Perusturvajohtajan päätösehdotus:

Perusturvalautakunta

1. toteaa esteelliset/jäävit (HallintoL § 28)
2. päättää hyväksyä perusturvalautakunnan toiminnan kuvauksen, tavoitteet ja talousarvioehdotuksen vuodelle 2022
3. ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle perusturvalautakunnan vuoden 2022 talousarvioehdotuksen ja peruskuntaan jäävistä aiemmin perusturvalautakunnan talousarvioon sisältyvien kustannusten taloussuunnitelma vuosille 2023 ja 2024 hyväksymistä liitteiden mukaisesti.

Päätös:

Hyväksyttiin päätösehdotus sillä muutoksella, että talousarvioon lisätään fysioterapeutin palkkauksen määräraha sivukuluineen.

Eriävä mielipide: Esittelijä jätti päätökseen eriävän mielipiteen, koska päätöksellä lautakunta kasvatti sosiaalitoimen alijäämää.

Ilmoitus yksityisistä sosiaalipalveluista Gubbe Sydänystävä Oy

Petu 12.11.2021 § 60

Yksityisen palvelujen tuottajan, joka harjoittaa muuta kuin ympärivuorokautista sosiaalipalvelutoimintaa, on tehtävä ennen toiminnan aloittamista, olennaista muuttamista tai lopettamista kirjallinen ilmoitus sille kunnalle, jossa palveluja annetaan. Kunnan on ilmoitettava aluehallintovirastolle (AVI) tiedot rekisterin pitoa varten.

Kotipalvelujen tukipalveluja (ateria-, vaatehuolto-, kylvetys-, siivous-, kuljetus-, saattaja- sekä sosiaalista kanssakäymistä edistäviä palveluita) ja niihin rinnastettavia palveluja tai yksityistä perhepäivähoitoa ei enää merkitä AVIn rekisteriin. Näitä palveluja koskeva ilmoitus tehdään siihen kuntaan, jossa palveluja annetaan, ja niistä muodostuu kunnan sosiaaliviranomaisen ylläpitämä henkilörekisteri.

Gubbe Sydänystävä Oy, jonka vastuhenkilö on Sandra Lounasmaa, on ilmoittanut tuottavansa Rautavaaran kunnan alueella ikäihmisille sosiaalista kanssakäymistä edistävänä palveluna ja kotihoidon tukipalveluina henkilökohtaista apua, keskustelu- ja ulkoiluseuraa.

Yksityisen sosiaalipalvelujen tuottajan on laadittava toiminnan asianmukaisuuden varmistamiseksi omavalvontasuunnitelma, joka kattaa kaikki palvelukokonaisuudet ja pidettävä suunnitelma julkisesti nähtävänä. Uuden palvelun tuottajan on laadittava omavalvontasuunnitelma kuuden kuukauden kuluessa toiminnan aloittamisesta. Gubbe Sydänystävä Oy on laatinut omavalvontasuunnitelman 1.6.2021.

Hakija koulutuksensa ja työkokemuksensa osalta täyttää yksityisistä sosiaalipalveluista säädetyt edellytykset.

Valmistelija perusturvajohtaja Teuvo Räsänen, puh 040 8608 206

Perusturvajohtajan päätösehdotus:

Perusturvalautakunta

1. toteaa esteelliset/jäävät (HallintoL § 28)
2. Perusturvalautakunta hyväksyy Rautavaaran kunnan alueella yksityisenä sosiaalipalveluyrittäjänä Gubbe Sydänystävä Oy:n tuottamaan kotihoidon tukipalveluita.
3. Perusturvalautakunta näkemyksensä toteaa, että Gubbe Sydänystävä Oy täyttää ilmoituksenvaraisen palvelutoiminnan yksityisistä sosiaalipalveluista annetussa laissa säädetyt edellytykset niin koulutuksen, osaamisen kuin työkokemuksen osalta.
4. Perusturvalautakunta merkitsee Gubbe Sydänystävä Oy:n kunnan yksityisten palveluntuottajain rekisteriin.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Ilmoitusasiat

Petu 12.11.2021 § 61

Saapuneet päätökset ja kirjeet:

1. ITÄ-SUOMEN LABORATORIOKESKUKSEN LIKELAITOSKUNTAYHTYMÄ
 - 1.1 Suolistosyövän seulonnan palvelu kunnille
2. POHJOIS-SAVON HYVINVOINTIALUE
 - 2.1 Väliaikaisen valmistelutoimielimen kokous 7/2021
3. RAUTAVAARAN KUNTA
 - 3.1 Vanhuspalvelujen odotus- ja jonotusajat 1.1.-30.6.2021
4. THL
 - 4.1 Toimeentulotuen käsittelyaikojen seuranta
5. SAVAS-SÄÄTIÖ
 - 5.1 Hinnantarkistus 1.1.2022 alkaen
6. ITÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO
 - 6.1 Ohjauskirje
7. KUNNANHALLITUS
 - 7.1 Päätös 1.11.2021 § 219 koskien perusturvalautakunnan ehdotusta 25.10.2021 § 55.

Perusturvajohtajan päätösehdotus:

Perusturvalautakunta merkitsee asiat tietoonsa saatetuksi ja huomioitavaksi toiminnassa.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

RAUTAVAARAN KUNTA

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

Perusturvalautakunta kokous x.x.20xx

Muutoksenhakukiellot

Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua ja täytäntöönpanoa

Pykälät: 56, 57, 58, 59, 61

Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 134 §:n 1 mom. mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pykälät: 60

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 6 §:n 2 mom / muun lainsäädännön mukaan seuraaviin hallintopäätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pykälät:

Oikaisuvaatimusohjeet

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Pykälät: 60

Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään: Rautavaaran kunnan perusturvalautakunta, Koulutie 1, 73900 Rautavaara; sähköposti: kirjaamo@rautavaara.fi

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus on toimitettava Rautavaaran kunnan kirjaamoon viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen virastotalon aukioloajan päättymistä. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta. Muuten kuin sähköisenä toimitetun asiakirjan on joko sen laatijan tai hänen asiamiehensä allekirjoitettava. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Jos päätös on annettu tiedoksi todisteellisesti, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on luovutettu asianosaiselle tai hänen lailliselle edustajalleen. Postitse saantitodistusta vastaan lähetetystä asiakirjasta katsotaan asianosaisen saaneen tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana.

Käytettäessä todisteellista sähköistä tiedoksiantoa päätös katsotaan annetun tiedoksi, kun asiakirja on noudettu viranomaisen osoittamalta palvelimelta, tietokannasta tai muusta tiedostosta.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja kotikunta
- postiosoite ja/tai sähköposti, sekä puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset oikaisuvaatimuksen tekijälle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan oikaisua
- miltä osin päätökseen haetaan oikaisua ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet oikaisun vaatimiseen

Postitse tai henkilökohtaisesti toimitetun oikaisuvaatimuskirjelmän on sen tekijän, hänen laillisen edustajansa tai asiamiehensä allekirjoitettava. Jos oikaisuvaatimuksen tekijän puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, tai jos kirjelmän laatijana on muu henkilö, kirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Kunnallis- tai hallintovalitusohjeet

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Kunnallisvalitus, pykälät:

Hallintovalitus, pykälät:

Valitusviranomainen:

Itä-Suomen hallinto-oikeus, Minna Canthin katu 64, PL 1744, 70101 Kuopio
sähköposti: ita-suomi.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Muu valitusviranomainen:

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Oikaisuvaatimuksen johdosta annetun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain kyseisen oikaisuvaatimuksen tekijä. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asiaosainen sekä kunnan jäsen.

Hallintovalituksen voi tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään. Viranomainen saa hakea muutosta valittamalla myös, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi.

Kunnallis- tai hallintovalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätöksen, josta valitetaan, katsotaan tulleen valittajalle tiedoksi samoin kuin oikaisuvaatimusten tapauksessa (ks. yllä).

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Kunnallis- tai hallintovalituskirjelmässä on ilmoitettava

- oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja kotikunta
- postiosoite ja/tai sähköposti, sekä puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset oikaisuvaatimuksen tekijälle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan oikaisua
- miltä osin päätökseen haetaan oikaisua ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi

- perusteet oikaisun vaatimiseen

Postitse tai henkilökohtaisesti toimitetun oikaisuvaatimuskirjelmän on sen tekijän, hänen laillisen edustajansa tai asiamiehensä allekirjoitettava. Jos oikaisuvaatimuksen tekijän puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, tai jos kirjelmän laatijana on muu henkilö, kirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu määräytyy tuomioistuinmaksulain (1455/2015) mukaisesti. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Muutoksenhakuohje hankinta-asiassa

Pykälät:

Hankinta-asioiden muutoksenhausta on erillinen ohje.